

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

A Digital Learning Platform for Generation Z: Passport to IFRS®

TFAS® 12 Informacijos apie dalis kituose subjektuose atskleidimas

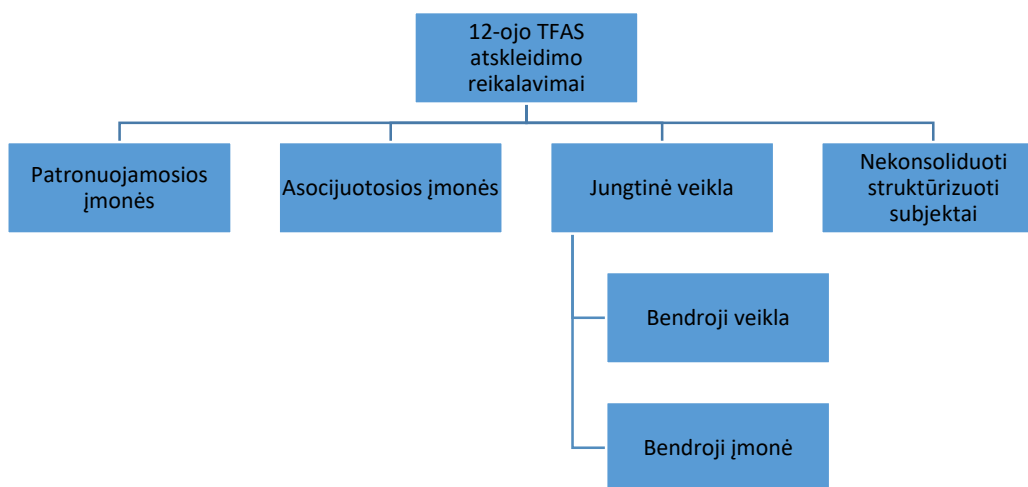
Funded by the Erasmus+ Program of the European Union. However, European Commission and Turkish National Agency cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

© Copyright 2021, Istanbul University

12-asis TARPTAUTINIS FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS STANDARTAS „Informacijos apie dalis kituose subjektuose atskleidimas“

TAIKYMAS

12-asis tarptautinės finansinės atskaitomybės standartas (toliau – TFAS) pateikia reikalavimus, kokią informaciją turi atskleisti grupės įmonės. Šio atskleidimo tikslas – suteikti informaciją finansinių ataskaitų vartotojams, kad jie galėtų įvertinti turimas dalis kituose ūkio subjektuose, jų pobūdį ir su tuo susijusią riziką, taip pat tų interesų poveikį jų finansinei būklei, finansiniams rezultatams ir pinigų srautams. 12-asis TFAS nėra techninis standartas, vietoj to jis apima platų informacijos atskleidimą apie ūkio subjekto dalis patronuojamosiose įmonėse, jungtinėje veikloje / valdyme, asocijuotosiose įmonėse ir nekonsoliduotuose struktūrizuotuose subjektuose. 1 paveiksle parodyta 12-ojo TFAS taikymo sritis.

1 pav. 12-ojo TFAS taikymas

12-ajame TFAS reikalaujamą informaciją turi atskleisti tie ūkio subjektai, kurie turi patronuojamųjų įmonių, turi dalį jungtinėje veikloje (bendrojoje veikloje ar bendrosiose įmonėse), asocijuotosiose įmonėse, nekonsoliduotuose struktūrizuotuose subjektuose, pardavimui skirtus interesus ir nutrauktas veiklas, taip pat investicinius subjektus.

Dalys kitose įmonėse – tai tokios investicijos, kuriose kontroliuojamos patronuojamosios įmonės daro reikšmingą įtaką asocijuotosioms įmonėms ar turi jungtinės veiklos bendrą kontrolę. Sąvoka „dalis“ nereiškia nei susijusių šalių, nei įprastų kliento – tiekėjo santykių įmonėje.

Apibrėžtys (12 TFAS, A priedėlis)

Dalis kitame subjekte	Nurodo sutartinį ir nesutartinį ryšį, dėl kurio ūkio subjektas gali gauti kintamą grąžą iš kitos subjekto veiklos rezultatų. Turima dalis kitame subjekte gali būti įrodyta, bet tuo neapsiribojant, turint nuosavybės ar skolos priemonių, taip pat dalyvaujant kita būdais, pavyzdžiui, finansavimas, likvidumo parama, kredito padidinimas ir garantijos. Taip pat apimama, kai ūkio subjektas kontroliuoja arba bendrai kontroliuoja arba turi reikšmingos įtakos kitam subjektui. Ūkio subjektas nebūtinai turi dalį kitame subjekte vien dėl įprastų kliento – tiekėjo santykių.
Struktūrizuotas subjektas	Ūkio subjektas, sukurtas taip, kad balsavimo ar panašios teisės nebūtų dominuojantys veiksniai sprendžiant, kas kontroliuoja subjektą, pavyzdžiui, kai bet kokios balsavimo teisės yra susijusios tik su administracinėmis užduotimis, o atitinkama veikla yra vykdoma pagal sutartinius susitarimus. Struktūrizuotų subjektų pavyzdžiai yra pakeitimo vertybiniais popieriais priemonės, turtu užtikrintas finansavimas ir tam tikri investiciniai fondai.

PAGRINDINIAI KLAUSIMAI

Reikšmingų sprendimų ir prielaidų atskleidimas

Ūkio subjektas atskleidžia informaciją apie savo priimtus reikšmingus sprendimus ir prielaidas (ir tų sprendimų bei prielaidų pakeitimus), siekiant nustatyti, ar ūkio subjektas, į kurį investuojama, yra patronuojamoji įmonė, asocijuotoji įmonė ar bendroji veikla / įmonė. 1 lentelėje pateikti sprendimai nustatant investicijų rūšį.

1 lentelė: Sprendimai nustatant investicijų rūšį

10-asis TFAS	28-asis TAS	11-asis TFAS	
<i>PATRONUOJAMOJI ĮMONĖ</i>	<i>ASOCIJUOTOJI ĮMONĖ</i>	<i>JUNGTINĖ VEIKLA</i>	<i>BENDROJI VEIKLA / BENDROJI ĮMONĖ</i>
Kontroliuoja kitą ūkio subjektą	Daro reikšmingą įtaką kitam ūkio subjektui	Bendrai kontroliuojama veikla	Kai jungtinė veikla buvo sudaryta naudojant atskirą priemonę, jos rūšį (t. y. bendroji veikla arba bendroji įmonė).
<i>SPRENDIMAS</i>	<i>SPRENDIMAS</i>	<i>SPRENDIMAS</i>	<i>SPRENDIMAS</i>
Nustatyti, kad ūkio subjektas nekontroliuoja kito ūkio subjekto, nors jam priklauso daugiau nei pusė kito ūkio subjekto balsavimo teisių. Nustatyti, kad ūkio subjektas kontroliuoja kitą ūkio subjektą, nors jam priklauso mažiau nei pusė kito ūkio subjekto balsavimo teisių. Nustatyti, kad tai agentas arba pagrindinė šalis.	Nustatyti, kad ūkio subjektas nedaro reikšmingos įtakos, nors jam priklauso 20 % ar daugiau kito subjekto balsavimo teisių. Nustatyti, kad ūkio subjektas daro reikšmingą įtaką, nors jam priklauso mažiau nei 20 % kito subjekto balsavimo teisių.	Nustatyti, kad šalys yra saistomos sutartimi. Nustatyti, kad sutartyje numatytas susitarimas suteikia dviem ar daugiau susitarimo šalių bendrą veiklos kontrolę. Nustatyti, kad faktai ir aplinkybės pasikeitė, bet ūkio subjektas vis dar bendrai kontroliuoja veiklą.	Nustatyti, kad šalys, kurios bendrai kontroliuoja veiklą, turi teises į turtą ir prievoles dėl įsipareigojimų, susijusių su veikla. (bendroji veikla). Nustatyti, kad šalys, kurios bendrai kontroliuoja veiklą, turi teises į veiklos grynąjį turtą (bendroji įmonė). Nustatyti, kad pasikeitė faktai ir aplinkybės, pasikeitė jungtinės veiklos, kuriame subjektas dalyvauja, rūšis.

12-asis TFAS apima finansinės ir nefinansinės informacijos atskleidimo principus, kurie leidžia konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir (arba) finansinių ataskaitų vartotojams suprasti ir įvertinti visus dalių kituose subjektuose aspektus.

2 lentelėje pateikiamas nefinansinės turinys informacijos, kurią turi atskleisti atskaitomybę teikiantis ūkio subjektas apie savo patronuojamąsias įmones, asocijuotąsias įmones ir bendrąsias įmones / veiklą.

3 lentelėje pateikiamas apibendrintos finansinės informacijos turinys, kurią turi atskleisti atskaitomybę

teikiantis ūkio subjektas apie savo patronuojamąsias įmones, asocijuotąsias įmones ir bendrąsias įmones / veiklą.

2 lentelė. Nefinansinės informacijos atskleidimas

Investicijos rūšis	Ataskaitą teikiančio subjekto nefinansinės informacijos atskleidimas
Patronuojamoji įmonė	<ul style="list-style-type: none"> grupės sudėtis; nekontroliuojančių dalių dalis grupės veikloje ir pinigų srautuose; reikšmingų apribojimų, susijusių su galimybe priėti ar naudoti grupės turtą ir apmokėti įsipareigojimus, pobūdžio ir masto įvertinimas; rizikos, susijusios su dalimis konsoliduotose struktūrizuotose įmonėse, pobūdžio ir pokyčių įvertinimas; patronuojamosios įmonės nuosavybės dalies pasikeitimo, dėl kurio neprarandama kontrolė, pasekmių įvertinimas; patronuojamosios įmonės kontrolės praradimo per ataskaitinį laikotarpį pasekmių įvertinimas.
Asocijuotoji įmonė	<ul style="list-style-type: none"> dalies jungtinėje veikloje ir asocijuotosiose įmonėse pobūdis, mastas ir finansinis poveikis, įskaitant sutartinių santykių su kitais investuotojais, bendrai kontroliuojančiais arba turinčiais reikšmingą įtaką jungtinei veiklai ir asocijuotosioms įmonėms, pobūdis ir poveikis; rizikos, susijusios su dalimi bendrosiose įmonėse ir asocijuotosiose įmonėse, pobūdis ir pokyčiai.
Bendroji įmonė	
Bendroji veikla	

3 lentelė. Apibendrintos finansinės informacijos atskleidimas (apibendrinta finansinė informacija yra sumos prieš įmonių tarpusavio sandorių eliminavimą)

Investicijos rūšis	Finansinė informacija, kurią turi atskleisti subjektas, teikiantis atskaitomybę
Patronuojamoji įmonė	<ul style="list-style-type: none"> nekontroliuojančiai daliai išmokėti dividendai; apibendrinta finansinė informacija apie patronuojamosios įmonės turtą, įsipareigojimus, pelną arba nuostolius ir pinigų srautus.
Bendroji įmonė/ veikla	<ul style="list-style-type: none"> dividendai, gauti iš bendrosios įmonės/ bendros veiklos; apibendrinta finansinė informacija apie bendrosios įmonės/ bendros veiklos turtą, įsipareigojimus, pelną arba nuostolius ir pinigų srautus.
Asocijuotoji įmonė	<ul style="list-style-type: none"> dividendai, gauti iš asocijuotosios įmonės; apibendrinta finansinė informacija apie asocijuotosios įmonės turtą, įsipareigojimus, pelną arba nuostolius ir pinigų srautus.

Jei atskaitomybę teikiantis subjektas yra investicinis subjektas, jis privalo atskleisti šią informaciją apie savo nekonsoliduotas patronuojamąsias įmones (12-asis TFAS, 19 straipsnis):

- faktą, kad ūkio subjektas yra investicinis subjektas;
- patronuojamosios įmonės pavadinimą;
- patronuojamosios įmonės pagrindinę verslo vietą (ir įkūrimo šalį, jei ji skiriasi nuo pagrindinės verslo vietos); ir
- investicinio subjekto nuosavybės dalį ir, jei skiriasi, turimų balsavimo teisių dalį;

- informaciją apie svarbius sprendimus ir prielaidas, kuriuos jis priėmė nustatydamas, kad jis yra investicinis subjektas, ypač kai jis neturi vienos ar kelių investiciniam subjektui būdingų savybių;
- informaciją apie patronuojamąsias įmones, kurios nebuvo konsoliduotos (pavadinimas, verslo vieta, nuosavybės dalis);
- išsamią informaciją apie santykius ir tam tikrus sandorius tarp investicinio subjekto ir patronuojamosios įmonės (pvz., lėšų pervedimo apribojimai, įsipareigojimai, paramos susitarimai, sutartiniai susitarimai);
- informaciją apie tai, kur subjektas tampa investiciniu subjektu arba nustoja juo būti.

Pavyzdys – nefinansinės informacijos atskleidimas

Žemiau pateikiama informacija paimta iš patronuojančio subjekto 2021 m. metinių finansinių ataskaitų, kuriose atskleidžiama jo patronuojamųjų įmonių bei asocijuotųjų įmonių informacija, kai patronuojantis subjektas yra listinguojamas biržoje ir pirmauja farmacijos pramonėje, taikydamas aukštus standartus ir naujoves.

Patronuojamosios įmonės:

Patronuojamosios įmonės yra įmonės, kuriose patronuojantis subjektas turi teisę kontroliuoti finansinę ir veiklos politiką patronuojančio subjekto naudai, pasinaudodamas daugiau nei 50 % balsavimo teisių, susijusių su įmonių akcijomis, kurios tiesiogiai ir netiesiogiai priklauso jam pačiam ir (arba) tam tikram patronuojančiam subjektui. Šeimos nariai ir įmonės, kuriose patronuojantis subjektas kontroliuoja jiems priklausančių akcijų balsavimo teises (bet neturi iš jų ekonominės naudos) arba faktiškai daro reikšmingą įtaką finansinei ir veiklos politikai, nepaisant to, kad jis neturi teisės naudotis daugiau nei 50 % balsavimo teisių. Nuosavybės dalis atspindi faktinį Grupės akcijų paketą per akcijas, kurias turi patronuojantis subjektas ir netiesiogiai jo patronuojamosios įmonės.

Patronuojamosios įmonės	Patronuojančio subjekto ir jo patronuojamųjų įmonių turimų balsavimo teisių dalis (%)		Patronuojančio subjekto šeimos narių turimų balsavimo teisių dalis (%)		Bendra turimų balsavimo teisių dalis (%)		Nuosavybės teisių dalis iš viso (%)	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Patronuojamoji įmonė 1	95,00	95,00	1,00	1,00	96,00	96,00	95,00	95,00
Patronuojamoji įmonė 2	99,00	99,00	0,05	0,05	99,05	99,05	99,00	99,00
Patronuojamoji įmonė 3	80,00	80,00	0,10	0,10	80,10	80,10	80,00	80,00

Asocijuotosios įmonės:

Žemiau pateikiama 2021 m. gruodžio 31 d. ir 2020 m. gruodžio 31 d. patronuojančio subjekto, jo patronuojamųjų įmonių ir šeimos narių turimų balsavimo teisių dalis ir nuosavybės dalis iš viso asocijuotosiose įmonėse, apskaitytose taikant nuosavybės metodą.

Asocijuotosios įmonės	Patronuojančio subjekto ir jo patronuojamųjų įmonių turimų balsavimo teisių dalis (%)		Patronuojančio subjekto šeimos narių turimų balsavimo teisių dalis (%)		Bendra turimų balsavimo teisių dalis (%)		Nuosavybės teisių dalis iš viso (%)	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Asocijuotoji įmonė 1	45,00	45,00	0,10	0,10	45,10	45,10	45,10	45,00
Asocijuotoji įmonė 2	25,30	25,30	1,70	1,70	27,00	27,00	25,30	25,300
Asocijuotoji įmonė 3	25,00	25,00	0,90	0,90	25,90	25,90	25,00	25,00

Bendrosios įmonės:

Žemiau pateikiama 2021 m. gruodžio 31 d. ir 2020 m. gruodžio 31 d. patronuojančio subjekto, jo patronuojamųjų įmonių ir patronuojančio subjekto Šeimos narių bendrosiose įmonėse turimų balsavimo teisių dalis ir nuosavybės dalis iš viso.

Bendrosios įmonės	Patronuojančio subjekto ir jo patronuojamųjų įmonių turimų balsavimo teisių dalis (%)		Patronuojančio subjekto šeimos narių turimų balsavimo teisių dalis (%)		Bendra turimų balsavimo teisių dalis (%)		Nuosavybės teisių dalis iš viso (%)	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Bendroji įmonė 1	50,00	50,00	-	-	50,00	50,00	50,00	50,00
Bendroji įmonė 2	50,00	50,00	-	-	50,00	50,00	50,00	50,00

Pavyzdys – finansinės informacijos atskleidimas

Žemiau pateikiama informacija paimta iš patronuojančio subjekto 2021 m. metinių finansinių ataskaitų, kuriose atskleidžiamos jo patronuojamosios įmonės, kai patronuojanti įmonė yra listinguojama įmonė ir vienintelis pasaulinis gamintojas, veikiantis visose trijose pagrindinėse pasaulinės stiklo pramonės srityse: plokščiojo stiklo, stiklo dirbinių ir stiklo pakuočių.

2021 m. gruodžio 31 d. patronuojamųjų įmonių nekontroliuojama dalis (%) yra tokia:

<u>Patronuojamoji įmonė</u>	<u>%</u>
Patronuojamoji įmonė 1	30
Patronuojamoji įmonė 2	10
Patronuojamoji įmonė 3	5
Patronuojamoji įmonė 4	3

2021 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaita (Sumos išreikštos tūkstančiais PV)

Straipsniai	Patronuojamoj i įmonė 1	Patronuojamoj i įmonė 2	Patronuojamoj i įmonė 3	Patronuojamoj i įmonė 4	Iš viso
Trumpalaikis turtas	400 000	75 000	155 000	5 000	635 000
Ilgalaikis turtas	600 000	60 000	100 000	1 000	761 000
Turtas iš viso	1 000 000	135 000	255 000	6 000	1 396 000
Trumpalaikiai įsipareigojimai	50 000	40 000	5 000	3 000	98 000
Ilgalaikiai įsipareigojimai	15 000	400	25 000	-	40 400
Įsipareigojimai iš viso	65 000	40 400	30 000	3 000	138 400
Įmonės grynasis turtas	935 000	94 600	225 000	3 000	1 257 600
Konsolidavimo koregavimai dėl nuomos tarp grupės įmonių	-	100	-	-	100
Grynasis turtas po konsolidavimo koregavimų	935 000	94 700	225 000	3 000	1 257 700
Nekontroliuojamos dalies rodiklis	30 %	10%	5 %	3 %	
Nekontroliuojama dalis	280 500	9 470	112 500	900	403 370
Nekontroliuojamoms dalims išmokėti dividendai	45 000	400	5 000	20	50 420

Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita (2021 m. sausio 1 d. – 2021 m. gruodžio 31 d.) (Sumos išreikštos tūkstančiais PV)

Straipsniai	Patronuojamoji įmonė 1	Patronuojamoji įmonė 2	Patronuojamoji įmonė 3	Patronuojamoji įmonė 4	Iš viso
Pajamos	370 000	100 000	-	40 000	510 000
Metų pelnas (nuostoliai)	(90 000)	5 000	30 000	300	(54 700)
Kitos bendrosios pajamos	(20 000)	(100)	(2 000)	400	(21 700)
Bendrosios pajamos (nuostoliai) iš viso	(110 000)	5 100	28 000	700	(76 200)
Konsolidavimo koregavimai dėl nuomos tarp grupės įmonių	-	100	-	-	100
Bendrosios pajamos (nuostoliai) iš viso po konsolidavimo koregavimų	(110 000)	5 200	28 000	700	(76 100)
Nekontroliuojamos dalies rodiklis	30 %	10 %	5 %	3 %	
Nekontroliuojama dalis	(33 000)	520	1 400	21	(31 059)

Pinigų srautų suvestinė už laikotarpį nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2021 m. gruodžio 31 d. (Sumos išreikštos tūkstančiais PV)

	Patronuojamoji įmonė 1	Patronuojamoji įmonė 2	Patronuojamoji įmonė 3	Patronuojamoji įmonė 4	Iš viso
Materialiojo, nematerialiojo turto ir turto naudojimo teisės pirkimai	3,200	2 900	-	-	6 100
<i>Paskolos iš ...</i>					
Pinigų įplaukos	-	-	-	-	-
Pinigų išmokos	(70)	(25)	(1)	-	(96)
Išmokėti dividendai	(150 000)	-	(10 750)	-	(160 750)